

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.8/2015/6. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. év január hó 20. napján megtartott fellebbviteli nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A szolgálatban kötelességszegés büntette miatt **vádlott** ellen indított büntető ügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2014. november 25. napján kihirdetett KB.II.22/2013/18. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottat bűnösnek mondja ki szolgálatban gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségében (Btk. 438. § (1)-(2) bekezdés a./ pont és (4) bekezdés), ezért megrovásban részesíti.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye.

Indokolás:

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2014. november 25-én kihirdetett KB.II.22/2013/18. számú ítéletével **vádlottat** az ellene az 1978. évi IV. törvény 348. § (1) bekezdésébe ütköző, (2) bekezdés a./ pontja szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntettének vádja alól felmentette.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész fellebbezést jelentett be a vádlott bűnösségének megállapítása, vele szemben büntetés kiszabása érdekében. A későbbiekben előterjesztette fellebbezésének írásbeli indokolását, melyben a fellebbezés irányát megváltoztatva az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt, mivel az a másodfokú eljárásban ki nem küszöbölhető megalapozatlanságban szenved. Ezzel összefüggésben kifejtette, hogy a vádlott nem teljesítette ... vonatkozásában őrzési kötelezettségét, amikor őt a folyosóra kiküldte, és ezzel ok-okozati összefüggésben valósult meg a fogvatartott szökése. Álláspontja szerint ezért tévedett az elsőfokú bíróság, amikor csak azt vizsgálta, hogy a szökés időpontjában a vádlott dolgozott-e a számítógépén.

A vádlott és védője az elsőfokú ítéletet tudomásul vették.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.56/2015/1. számú átiratában az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, az általa megállapított történeti tényállás megalapozott. Ugyanakkor a tényállásból helytelen jogi következtetést vont le, amikor a vádlottat bizonyítottság hiánya miatt felmentette. Ezzel összefüggésben kifejtette, hogy a vádlott

miután kiküldte ...t a folyosóra, maga teremtett olyan helyzetet, hogy nem tudott fokozott figyelmet fordítani a rábízott két személy őrzésére, mellyel megszegte a 19/1996. ORFK utasítás 85. pontjában foglalt rendelkezést. Indítványozta ezért, hogy a másodfokú bíróság a Btk. 2. §-ra figyelemmel a vádlott bűnösségét a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés a./ pontja szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntetében állapítsa meg, és a vádlottal szemben pénzbüntetést szabjon ki.

A vádlott védője előterjesztette a fellebbviteli főügyészség indítványával kapcsolatos észrevételeit. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet hagyja helyben, mivel az elsőfokú katonai tanács helyes tényállást állapított meg, és abból helyesen következtetett arra, hogy nem bizonyítható a vádlott terhére a bűncselekmény elkövetése. Felhívta a kísérő őr kötelességét szabályozó rendelkezést, mely szerint a kísérő őr köteles az őrzésre fokozott figyelmet fordítani, és mindent megtenni annak érdekében, hogy szökés, támadás ne következhesen be. Véleménye szerint a fogvatartott szökése nem a vádlott szabályszegése miatt, hanem a rendőri objektum feladatára alkalmatlan kialakítása miatt következett be.

A másodfokú nyilvános ülésen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség jelenlévő képviselője fenntartotta átiratában foglaltakat, indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a vádlott bűnösségét állapítsa meg szolgálatban kötelességszegés büntetében, és a Btk. 33. § (4) bekezdése alkalmazásával ítélje őt pénzbüntetésre. Érvelése szerint a vádlott feladata az őrzés volt, és amikor a fogvatartottat kiküldte az irodából a folyosóra, belenyugodott abba, hogy nem képes megfelelően ellátni feladatát. Véleménye szerint ebből a szempontból nem is releváns, hogy a vádlott dolgozott, vagy nem a szökés időpontjában. Mivel a vádlott megszegte a szolgálatára vonatkozó szabályait, mellyel összefüggésben a fogvatartott szökésével a jelentős hátrány bekövetkezett, ezért megállapítható terhére a szolgálatban kötelességszegés büntette.

A vádlott védője perbeszédében jogi álláspontját továbbra is fenntartotta, és indítványozta az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását. Véleménye szerint az a tényállásban rögzített körülmény, hogy a fogvatartott a vádlott éberségét kijátszva szökött meg, nem alapozza meg védence büntetőjogi felelősségét. Kétséget kizáróan bizonyítást nyert, hogy a szökés időpontjában védence nem a számítógéppel volt elfoglalva, bizonyítást nyert, hogy az ajtóban állva megkísérelte mindkét személyt figyelemmel kísérni. Amikor az egyik felé fordult, akkor a másik megszökött. E tényállás alapján nem lehet arra következtetni, hogy megszegte volna szolgálatára vonatkozó jogszabályt, ezért helyes a bizonyítottság hiányában történő felmentése.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 348. § (1) bekezdése alapján teljes körűen felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat annyiban nem tartotta be, hogy nem teljesítette a Be. 378. § (1) bekezdésében írt határidőt, mely szerint a vádirat kézbesítésétől számított 30 napon belül a tanács elnökének meg kell állapítani a tárgyalás határnapját. Az iratok szerint a vádirat 2013. április 09-én érkezett a bíróságra, annak kézbesítésére 2013. április 30-án került sor. Ugyanakkor a tárgyalás kitűzésére a tanács elnöke csak 2014. június 05-én intézkedett. Ez az eljárási szabálysértés azonban nem volt olyan súlyú, amely lényeges kihatással lett volna a büntetőügy elbírálására.

Egyebekben az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat betartva járt el, a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, és mérlegelési jogkörében a vádlott, illetve a tanúk vallomásaira figyelemmel állapította meg az ítélet tényállását.

A vádlott nem érezte magát bűnösnek a szándékos bűncselekmény elkövetésében, azonban gondatlanságát elismerte. A 2014. június 30-án tartott tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy azért történhetett meg mindez vele, mivel nem volt kellően körültekintő, mulasztása tapasztalatlanságára vezethető vissza. (5. naplószerű alatti jegyzőkönyv 2. oldal alulról 3. bekezdés)

Az elsőfokú bíróság tanúkat hallatott ki, ellenőrizte a vádlott védekezését, vizsgálta a fogvatartott szökésének időpontját és az azt lehetővé tévő körülményeket. Ezek alapján arra az álláspontra jutott, hogy a vádlott felmentésének van helye, mivel nem bizonyítható, hogy megszegte volna szolgálatára vonatkozó azon szabályt, mely szerint semmi nem vonhatja el figyelmét az őrzéstől.

A vádlott bűnösségének megállapítása érdekében fenntartott fellebbezést eltérő okok miatt találta alaposnak a másodfokú katonai tanács.

Az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást állapított meg, mely mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért felülbírálatra alkalmas. E tényállás alapján azonban helytelenül következtetett a bíróság arra, hogy nem állapítható meg a vádlott büntetőjogi felelőssége.

A vádlott a 22/1997. számú ORFK utasítás hatálya alatt állt, mint rendkívüli őr, akinek kötelessége volt fokozott éberséget tanúsítani. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor maga is rögzítette, hogy a fogvatartott ... a vádlott éberségét kijátszva 21.04 és 21.11 óra között, pontosan meg nem határozható időpontban az ablakon keresztül megszökött. A vádlott maga is gondatlannak értékelte magatartását.

Az előzőekre figyelemmel a másodfokú bíróság álláspontja szerint az ítéleti tényállás alapján aggálytalanul megállapítható, hogy a vádlott a tőle elvárható figyelmet és körültekintést elmulasztotta, és ezért nem látta előre magatartása következményeit. Ebből a szempontból helyes az ügyészi érvelés, mely arra hivatkozott, hogy a vádlott maga teremtette meg a fogvatartott szökésének feltételeit.

A másodfokú bíróság a vádlott cselekményének elbírálásakor a Btk. 2. §-ra figyelemmel a cselekmény elbírálásakor hatályos büntető jogszabályt látta alkalmazhatónak, mivel az a vádlott cselekményének enyhébb megítélését teszi lehetővé.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa ezért az elsőfokú ítéletet megváltoztatva bűnösnek mondta ki a vádlottat a Btk. 438. § (1)-(2) bekezdés a./ pontjába ütköző és (4) bekezdés szerint minősülő gondatlanságból elkövetett kötelességszegés vétségében, mivel e bűncselekmény törvényi tényállási elemeit maradéktalanul megvalósította.

A vádlott gondatlanul szegte meg szolgálatára vonatkozó szabályokat és gondatlansága miatt következett be a fogvatartott szökése, amely az irányadó bírói gyakorlatra figyelemmel a szolgálatra jelentős hátránnyal járt.

A másodfokú bíróság a bűnösségi körülményeket értékelve enyhítő körülményként vette figyelembe a vádlott gondatlanságának csekélyebb formáját, az időmúlást, jó parancsnoki jellemzését, valamint azt, hogy a rendőrség épületének alkalmatlansága jelentősen hozzájárult a bűncselekmény bekövetkezéséhez. Súlyosító körülményként a hasonló cselekmények elszaporodottságát értékelte.

A vádlott terhére rótt cselekmény konkrét tárgyi súlyára, az értékelt bűnösségi körülményekre figyelemmel a másodfokú bíróság álláspontja szerint a vádlott cselekménye az elbíráláskor már oly csekély fokban veszélyes a társadalomra, hogy a vádlottal szemben a legenyhébb büntetés kiszabása is szükségtelen, ezért őt a Btk. 64. § (1)-(2) bekezdése alapján megrovásban részesítette. A másodfokú bíróság álláspontja szerint ez az intézkedés is alkalmas a büntetési célok elérésére.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a Be. 386. § (1) bekezdés a./ pontja alapján van helye fellebbezésnek.

A másodfokú bíróság ítélete a Be. 372. § (1) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2016. január 20.

Dr. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k. a tanács elnöke, Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. előadó bíró, Dr. Mészáros László hb. ezredes s.k. szavazó bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a rendelkező részben írt változtatással 2016. január 20-án jogerős és végrehajtható.

, 2016. január 20.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke